

32000R0824

20.4.2000.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 100/31

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 824/2000

(2000. gada 19. aprīlis),

kas nosaka kārtību, kādā intervences aģentūras pārņem labību, un analīzes metodes labības kvalitātes noteikšanai

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Padomes 1992. gada 30. jūnija Regulu (EEK) Nr. 1766/92 par labības tirgus kopīgo organizāciju⁽¹⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1253/1999⁽²⁾, un jo īpaši tās 5. pantu,

tā kā:

- (1) Intervences cenu mīkstajiem kviešiem, cietajiem kviešiem, miežiem, rudziem, kukurūzai un sorgo nosaka, ņemot vērā tādu labības kvalitāti, kas, ciktāl iespējams, atbilst Kopienā novāktās labības vidējai kvalitātei.
- (2) Intervences cenas palielina vai samazina tā, lai tās atspoguļotu cenu atšķirības, kas novērotas tirgū attiecībā uz dažādu kvalitāti.
- (3) Nepietiekamas kvalitātes labību lietošanai vai uzglabāšanai nebūtu jāizmanto intervencei.
- (4) Lai vienkāršotu intervences pasākumu vadību un jo īpaši, lai ļautu izveidot viendabīgas partijas attiecībā uz katru intervencei piedāvāto labības veidu, būtu jānosaka minimālais apjoms, zemāk par kuru intervences aģentūrai nav pienākuma pieņemt šo piedāvājumu. Tomēr dažās dalībvalstīs var izrādīties vajadzīgs noteikt lielāku minimālo apjomu, lai intervences aģentūras varētu ņemt vērā šo valstu vairumtirdzniecības tradīcijas un praksi.
- (5) Lai izvairītos no jebkādas ražotāju diskriminācijas, nosacījumiem, ar kādiem labību piedāvā intervences aģentūrām un ar kādiem tās labību pārņem, visā Kopienā jābūt, cik iespējams, vienādiem.
- (6) Ir jānosaka mīksto kviešu, cieto kviešu, rudzu, miežu, kukurūzas un sorgo kvalitātes noteikšanas metodes.
- (7) Papildus prasībai par ikgadēju krājumu deklarēšanu saskaņā ar Komisijas 1996. gada 8. novembra Regulu (EK) Nr. 2148/96, kas izklāsta noteikumus valsts intervencei paredzēto lauksaimniecības produktu krājumu novērtēšanai un kontrolei⁽³⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 808/1999⁽⁴⁾, dalībvalstīm jāpārbauda glabājamo intervences krājumu stāvoklis.

- (8) Komisijas 1992. gada 19. marta Regula (EEK) Nr. 689/92, kas nosaka kārtību un nosacījumus, ar kādiem intervences aģentūras pārņem labību⁽⁵⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 1664/1999⁽⁶⁾, un Komisijas 1984. gada 4. jūlija Regula (EEK) Nr. 1908/84, kas nosaka labības kvalitātes noteikšanas standartmetodes⁽⁷⁾, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EEK) Nr. 2507/87⁽⁸⁾, ir tikušas bieži grozītas. Skaidrības labad tās būtu jāaizstāj.

- (9) Labības pārvaldības komiteja nav sniegusi atzinumu tās priekšsēdētāja noteiktajā termiņā,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EEK) Nr. 1766/92 4. panta 2. punktā minētajos termiņos katrs viendabīgas partijas īpašnieks ir tiesīgs to piedāvāt intervences aģentūrai, ja minētajā partijā ir ne mazāk kā 80 tonnu mīksto kviešu, rudzu, miežu, kukurūzas vai sorgo, vai ne mazāk kā 10 tonnu cieto kviešu, kas novākti Kopienas teritorijā.

Tomēr intervences aģentūras var noteikt lielāku minimālo apjomu.

2. pants

1. Lai labību varētu pieņemt intervencei, šai labībai jābūt labai un pienācīgā tirdzniecības kvalitātē.

2. Labība ir laba un pienācīgā tirdzniecības kvalitātē, ja tai jebkurā tās attīstības stadijā ir attiecīgai labībai tipiskā krāsa, tai nav neparasta smarža un tajā nav dzīvu kaitēkļu (ieskaitot ērces), ja tā atbilst šīs regulas I pielikumā izklāstītajām obligātajām kvalitātes prasībām, un ja tās radioaktivitātes līmenis nepārsniedz maksimālo pieļaujamo līmeni, ko nosaka Kopienas noteikumi.

Produktu radioaktīvā piesārņojuma līmeni kontrolē vienīgi tad, ja to prasa situācija, un tikai tik ilgi, cik nepieciešams. Ja vajadzīgs, kontroles ilgumu un apjomu nosaka saskaņā ar kārtību, kas noteikta Regulas (EEK) Nr. 1766/92 23. pantā.

Turklāt gadījumos, kad mīksto kviešu partijas analīzes norāda, ka Zelenija indeksa vērtība ir starp 22 un 30, šos kviešus uzskata par labiem un pienācīgas tirdzniecības kvalitātes 1. punkta nozīmē, ja no tiem gatavotā mīkla nav lipīga un ir apstrādājama automatizētās ierīcēs.

⁽¹⁾ OV L 181, 1.7.1992., 21. lpp.⁽²⁾ OV L 160, 26.6.1999., 18. lpp.⁽³⁾ OV L 288, 9.11.1996., 6. lpp.⁽⁴⁾ OV L 102, 17.4.1999., 70. lpp.⁽⁵⁾ OV L 74, 20.3.1992., 18. lpp.⁽⁶⁾ OV L 197, 29.7.1999., 28. lpp.⁽⁷⁾ OV L 178, 5.7.1984., 22. lpp.⁽⁸⁾ OV L 235, 20.8.1987., 10. lpp.

3. Šajā regulā sastāvdaļas, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem, definē kā noteikts II pielikumā.

Labības pamatveidu graudus un citas labības graudus, kas ir bojāti, kam ir melnie graudi vai puve, klasificē kā "dažādu piemaisījumus" arī tad, ja tiem ir citā kategorijā ietilpstoši bojājumi.

3. pants

Lai noteiktu tās labības kvalitāti, ko saskaņā ar Regulas (EEK) Nr. 1766/92 5. un 6. pantu piedāvā intervencei, izmanto šādas metodes:

- 3.1. III pielikumā izklāstīto standartmetodi, lai noteiktu sastāvdaļas, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem;
- 3.2. IV pielikumā izklāstīto standartmetodi, lai noteiktu mitruma saturu. Tomēr dalībvalstis var pielietot arī citas metodes, kuru pamatā ir IV pielikumā izklāstītais princips, ISO 712:1998 metodi vai metodi, kuras pamatā ir infrasarkanā staru tehnoloģija. Strīdus gadījumā ņem vērā tikai tos rezultātus, kas iegūti ar IV pielikumā izklāstīto metodi;
- 3.3. ISO 9648:1988 standartmetodi, lai noteiktu tanīna saturu sorgo;
- 3.4. V pielikumā izklāstīto standartmetodi, lai noteiktu no mīkstajiem kviešiem gatavotas mīklas lipīguma pakāpi un tās derīgumu automatizētai apstrādei;
- 3.5. Starptautiskās Labības ķīmijas asociācijas (SLĶA) atzīto standartmetodi, lai noteiktu proteīna saturu maltos mīkstajos kviešos un kas izklāstīta nodaļā ar virsrakstu Nr. 105/2 "Metode proteīnu satura noteikšanai labībā un labības produktos";

Tomēr dalībvalstis var izmantot arī jebkuru citu metodi. Šādā gadījumā tām jāsniedz Komisijai pierādījums, ka SLĶA atzīst attiecīgo metodi par tādu, kas sniedz līdzvērtīgus rezultātus;
- 3.6. ISO 5529:1992 atbilstošu metodi, lai noteiktu maltu mīksto kviešu Zelenija indeksu;
- 3.7. ISO 3093:1982 atbilstošu metodi (amilāzes aktivitātes testu), lai noteiktu Hagberga krišanas skaitli;
- 3.8. VI pielikumā izklāstīto standartmetodi, lai noteiktu cieto kviešu stiklveida aspekta zuduma pakāpi;
- 3.9. ISO 7971/2:1995 atbilstošu standartmetodi, lai noteiktu īpatnējo svaru.

4. pants

1. Visus piedāvājumus intervencei, lai tie būtu derīgi, iesniedz uz intervences aģentūras izsniegtas veidlapas un tajos ietver šādas ziņas:

- a) pieteikuma iesniedzēja vārds vai nosaukums,

- b) labība, ko piedāvā,

- c) piedāvātās labības uzglabāšanas vieta,

- d) piedāvātās labības daudzums, pamatīpašības un novākšanas gads,

- e) intervences centrs, kuram piedāvājums ir izteikts.

Veidlapā ietver arī deklarāciju par to, ka produktiem ir Kopienas izcelsme, vai – tādas labības gadījumā, ko pieņem intervencei, ievērojot īpašus nosacījumus atbilstīgi šīs labības audzēšanas zonai – ziņas par reģionu, kurā labība audzēta.

Tomēr intervences aģentūra var uzskatīt par derīgiem arī piedāvājumus, kas iesniegti citā rakstveida formā, jo īpaši, izmantojot telekomunikācijas, ar nosacījumu, ka ir ietvertas visas ziņas, kam jāparādās pirmajā daļā minētajā veidlapā.

Neierobežojot saskaņā ar trešo daļu iesniegta piedāvājuma derīgumu no tā iesniegšanas dienas, dalībvalstis var prasīt, lai pēc tam kompetentajai iestādei nosūtītu vai tieši iesniegtu veidlapu, kas paredzēta pirmajā daļā.

2. Ja piedāvājums ir nepieņemams, intervences aģentūra attiecīgi piecu darba dienu laikā pēc pieteikuma saņemšanas informē par to attiecīgo uzņēmēju.

3. Ja piedāvājums ir pieņemams, uzņēmēju pēc iespējas ātrāk informē par vietu, kur notiks labības pārņemšana, un par piegādes grafiku.

Pēc labības graudaugu partijas piedāvātāja vai pēc noliktavas turētāja lūguma intervences aģentūra var mainīt minēto grafiku.

Galīgo piegādi veic ne vēlāk kā līdz ceturttā mēneša beigām, kas seko mēnesim, kurā piedāvājums tika saņemts, bet tomēr līdz 1. jūlijam Spānijā, Grieķijā, Itālijā un Portugālē un līdz 31. jūlijam parējās dalībvalstīs.

5. pants

1. Piedāvāto labību intervences aģentūra pārņem pēc tam, kad intervences aģentūra vai tās pārstāvis ir pārliecinājies, ka visa intervences glabātuvē nogādātā preču partija atbilst daudzuma un obligātajām standartu prasībām, kā izklāstīts pielikumā.

2. Kvalitātes raksturlielumus nosaka, pamatojoties uz piedāvātās partijas reprezentatīvu paraugu, kas sastāv no paraugiem, ko ņem vismaz vienreiz katrā piegādes reizē, kura nav mazāka par 60 tonnām labības.

3. Piegādātais daudzums jānosver klātesot piedāvātājam un intervences aģentūras pārstāvim, kas ir neatkarīgs attiecībā uz piedāvātāju.

Intervences aģentūras pārstāvis vienlaicīgi var būt arī noliktavas turētājs. Šādā gadījumā:

- a) 45 dienu laikā pēc pārņemšanas intervences aģentūra veic pārbaudi, kas ietver vismaz tilpuma pārbaudi; daudzuma, kas noteikts sverot, un daudzuma, ko aplēš saskaņā ar tilpuma metodi, starpība nedrīkst pārsniegt 5 %;
 - b) ja pieļaujamā atšķirība nav pārsniegta, noliktavas turētājs sedz visas izmaksas saistībā ar novirzi, ko novēro vēlākā svara pārbaudē, no dokumentos reģistrētā laikā, kad labība tika pārņemta;
 - c) ja pieļaujamā atšķirība ir pārsniegta, labību nekavējoties nosver. Svēršanas izmaksas sedz noliktavas turētājs, ja konstatētais svars ir mazāks par reģistrēto, vai dalībvalsts, ja svars ir lielāks par reģistrēto.
4. a) Ja pārņemšana notiek noliktavā, kur labība tiek turēta piedāvājuma izteikšanas laikā, tad tās daudzumu var noteikt, pamatojoties uz profesionālām un intervences aģentūras prasībām atbilstošiem krājumu uzskaites datiem, ar nosacījumu, ka:
 - b) krājumu uzskaites dati parāda svēršanas laikā reģistrēto svaru, fizisko īpašību raksturojumu svēršanas laikā, un jo īpaši mitruma saturu, skābšanas procesu esamību, ja tāds ir, un veikto apstrādi; svēršana nedrīkst būt veikta agrāk kā pirms 10 mēnešiem;
 - c) noliktavas turētājs apliecina, ka piedāvātā partija pilnībā atbilst krājumu uzskaites datus ietvertajām ziņām;
 - d) svēršanas laikā noteiktie kvalitātes raksturlielumi ir tie paši, kas reprezentatīvajam paraugam, kas sastāv no paraugiem, ko intervences aģentūra vai tās pārstāvis ņem pa vienam no katrām 60 tonnām.

5. Ja piemēro 4. punktu:

- a) labības svaru reģistrē tādu, kāds ir atzīmēts krājumu uzskaites datus, vajadzības gadījumā to koriģējot, lai ņemtu vērā atšķirību starp svēršanas brīdī reģistrēto mitruma saturu un/vai dažādu piemaisījumu (*Schwarzbesatz*) procentuālo daudzumu un to, kas noteikts, pamatojoties uz reprezentatīvo paraugu. Dažādu piemaisījumu procentuālā daudzuma atšķirības var ņemt vērā tikai, lai samazinātu krājumu uzskaites datus atzīmēto svaru;
- b) 45 dienu laikā pēc pārņemšanas intervences aģentūra veic tālāku tilpuma pārbaudi; daudzuma, kas noteikts sverot, un daudzuma, ko aplēš saskaņā ar tilpuma metodi, starpība nedrīkst pārsniegt 5 %;
- c) ja pieļaujamā atšķirība nav pārsniegta, noliktavas turētājs sedz visas izmaksas saistībā ar novirzi, ko novēro vēlākā svēršanas pārbaudē no svara, kas reģistrēts dokumentos, pārņemot labību;

- d) ja pieļaujamā atšķirība ir pārsniegta, labību nekavējoties nosver. Svēršanas izmaksas sedz noliktavas turētājs, ja svars ir mazāks par reģistrēto, vai ELVGF, ja svars ir lielāks par reģistrēto.

6. pants

Intervences aģentūra raugās, lai ņemto paraugu fiziskie un tehniskie parametri tiktu analizēti tās uzraudzībā 20 darba dienu laikā pēc reprezentatīvā parauga izveidošanas.

Ja iepriekš minētās analīzes parāda, ka piedāvātā labība neatbilst intervencei nepieciešamajām obligātajām kvalitātes prasībām, tad no minētās labības atsakās uz piedāvātāja rēķina. Piedāvātājs uzņemas arī visas radušās izmaksas.

Piedāvātājs uzņemas izmaksas attiecībā uz:

- a) tanīna satura noteikšanu sorgo,
- b) amilāzes aktivitātes (Hagberga) testu,
- c) proteīnu satura noteikšanu cietajos kviešos un mīkstajos kviešos,
- d) Zelenija testu,
- e) testu attiecībā uz derīgumu automatizētai apstrādei.

Strīdus gadījumā intervences aģentūra atkārtoti veic attiecīgās labības nepieciešamās pārbaudes, kuru izmaksas sedz zaudētāja puse.

7. pants

Intervences aģentūra iegrāmato katras partijas pārņemšanu. Tā norāda:

- a) datumu, kurā tika pārbaudīts daudzums un obligātie raksturlielumi,
- b) piegādātais svars,
- c) paraugu skaits, kas ņemti, lai izveidotu reprezentatīvo paraugu,
- d) konstatētās fiziskās īpašības,
- e) par tehnoloģisko kritēriju analīzi atbildīgā aģentūra un šīs analīzes rezultāti.

Iegrāmtojumu datē un nosūta noliktavas turētājam parakstīšanai.

8. pants

1. Neierobežojot 2. punktu, labības piedāvātājam maksājamā cena ir tā intervences cena noliktavā nogādātām precēm pirms to izkraušanas, kas minēta Regulas (EEK) Nr. 1766/92 3. panta 1. punktā un kas ir spēkā dienā, kura noteikta kā piegādes pirmā diena, kad tika sniegts paziņojums par piedāvājuma akceptu. Šo cenu koriģē saskaņā ar 9. pantā minēto pieaugumu un samazinājumu.

Tomēr, ja piegāde notiek mēnesī, kurā intervences cena ir zemāka par to, kas bija spēkā piedāvājuma izteikšanas mēnesī, tad jāmaksā augstākā cena. Šis noteikums neattiecas uz kukurūzu un sorgo, kas piedāvāta augstā un septembrī.

2. Saņemot piedāvājumu, atbilstīgi Regulas (EEK) Nr. 1766/92 4. pantam intervences aģentūra lemj par labības pārņemšanas vietu un pārņemšanas sākuma datumu.

Piedāvātājs sedz transporta izmaksas, lai preces no vietas, kur tās uzglabā piedāvājuma izteikšanas brīdī, pārvadātu uz to intervences centru, uz kuru izmaksas būtu viszemākās.

Ja intervences aģentūra pārņem preces vietā, kas nav intervences centrs, uz kuru tās var pārvadāt ar viszemākajām izmaksām, tad tā nosaka un sedz transporta papildizmaksas. Šādā gadījumā iepriekšējā daļā minētās transporta izmaksas nosaka intervences aģentūra.

Ja intervences aģentūra, vienojoties ar piedāvātāju, preces uzglabā vietā, kur tās jau atradušās piedāvājuma izteikšanas brīdī, tad iepriekšējās daļas otrajā teikumā minētās izmaksas un izmaksas saistībā ar izvešanu no noliktavas, ko novērtē, pamatojoties uz attiecīgajā dalībvalstī faktiski reģistrētām cenām, atšķirina no intervences cenas.

3. Maksājumu veic laikā no trīsdesmitās līdz trīsdesmit piektajai dienai, skaitot no labības pārņemšanas dienas, kā minēts 5. pantā.

9. pants

Cenu paaugstinājumus vai samazinājumus, ar kuru intervences cena tiek paaugstināta vai samazināta, izsaka eiro uz tonnu un piemēro to kombinācijā, kā noteikts turpmāk:

- a) ja intervencei piedāvātās labības mitruma saturs ir mazāks par 14 %, tad jāpiemēro cenas paaugstinājums, kas norādīts VII pielikuma I tabulā. Ja intervencei piedāvātās labības mitruma saturs ir lielāks par 14 %, tad jāpiemēro cenas samazinājums, kas norādīts VII pielikuma II tabulā;
- b) ja intervencei piedāvāto mīksto kviešu vai miežu īpatnējais svars atšķiras no īpatnējā svara, attiecīgi, 76 kg/hl vai 64 kg/hl, tad jāpiemēro cenas samazinājums, kas norādīts VII pielikuma III tabulā;
- c) ja šķeltu graudu procentuālais daudzums pārsniedz 3 % cietajiem kviešiem, mīkstajiem kviešiem, rudziem un miežiem un 4 % kukurūzai un sorgo, tad par katru papildus procenta desmitdaļu piemēro samazinājumu EUR 0,05 apmērā;
- d) ja graudu piemaisījumu procentuālais daudzums pārsniedz 2 % cietajiem kviešiem, 3 % rudziem, 4 % kukurūzai un sorgo, un 5 % mīkstajiem kviešiem un miežiem, tad par katru papildus procenta desmitdaļu piemēro samazinājumu EUR 0,05 apmērā;

e) ja sadīgušu graudu procentuālais daudzums pārsniedz 2,5 %, tad par katru papildus procenta desmitdaļu piemēro samazinājumu EUR 0,05 apmērā;

f) ja dažādu piemaisījumu (*Schwarzbesatz*) procentuālais daudzums pārsniedz 0,5 % cietajiem kviešiem un 1 % mīkstajiem kviešiem, rudziem un miežiem, kukurūzai un sorgo, tad par katru papildus procenta desmitdaļu piemēro samazinājumu EUR 0,1 apmērā;

g) ja plankumaino graudu procentuālais daudzums cietajos kviešos pārsniedz 20 %, tad par katru papildus procentu vai tā daļu piemēro samazinājumu EUR 0,2 apmērā;

h) ja proteīnu saturs mīkstajos kviešos ir mazāks kā 11,5 %, tad jāpiemēro samazinājums, kas norādīts VII pielikuma IV tabulā;

i) ja intervencei piedāvātās sorgo tanīna saturs pārsniedz 0,4 % sausas, tad piemērojamo samazinājumu aprēķina saskaņā ar VIII pielikumā noteikto metodi.

10. pants

1. Visi uzņēmēji, kas uzglabā intervences aģentūras vārdā iepirktus produktus, regulāri kontrolē to esamību un uzglabāšanas stāvokli, un nekavējoties informē iepriekš minēto aģentūru par visām problēmām, kas rodas šajā sakarā.

2. Intervences aģentūra pārbauda uzglabājamo produktu kvalitāti vismaz reizi gadā. Šim nolūkam var ņemt paraugus, veicot inventarizāciju, kā paredzēts Regulas (EK) Nr. 2148/96 4. pantā.

11. pants

Vajadzības gadījumā intervences aģentūras pieņem šai regulai atbilstīgu papildus kārtību un nosacījumus attiecībā uz pārņemšanu, lai ievērotu īpašus apstākļus, kas ir spēkā attiecīgajā dalībvalstī; jo īpaši intervences aģentūra var prasīt krājumu periodisku atjaunināšanu.

12. pants

Ar šo no 2000. gada 1. jūlija ir atcelta Regula (EEK) Nr. 689/92 un Regula (EEK) Nr. 1908/84.

13. pants

Šī regula stājas spēkā septītajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2000. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2000. gada 19. aprīlī

Komisijas vārdā —

Komisijas loceklis

Franz FISCHLER

I PIELIKUMS

	Cietie kvieši	Mīkstie kvieši	Rudzi	Mieži	Kukurūza	Sorgo
A. Maksimālais mitruma saturs	14,5 %	14,5 %	14,5 %	14,5 %	14,5 %	14,5 %
B. Maksimālais sastāvdaļu procentuālais daudzums, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem:	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
1. Šķelti graudi	6 %	5 %	5 %	5 %	10 %	10 %
2. Graudu piemaisījumi (citi kā 3. punktā minētie), no kuriem:	5 %	7 %	5 %	12 %	5 %	5 %
(a) sažuvuši graudi					—	—
(b) citāda labība	3 %					
(c) kaitēkļu bojāti graudi						
(d) graudi ar nedzīvu dīgli			—	—	—	—
(e) kaltēšanas procesā pārkarsēti graudi	0,50 %	0,50 %	1,5 %	3 %	3 %	3 %
3. Raibi un/vai ar fusariozi inficēti graudi, no kuriem:	5 %	—	—	—	—	—
— ar fusariozi inficēti graudi	1,5 %	—	—	—	—	—
4. Sadīguši graudi	4 %	4 %	4 %	6 %	6 %	6 %
5. Dažādi piemaisījumi (<i>Schwarzbesatz</i>), no kuriem:	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %
(a) svešas izcelsmes sēklas:						
— kaitīgas	0,10 %	0,10 %	0,10 %	0,10 %	0,10 %	0,10 %
— citas						
(b) bojāti graudi:						
— graudi, kas bojāti, pēkšņi sakarsējot vai pārkarsējot kaltēšanas laikā	0,05 %	0,05 %				
— citi						
(c) svešas izcelsmes sastāvdaļas						
(d) pelavas						
(e) melnie graudi	0,05 %	0,05 %	0,05 %	—	—	—
(f) puvuši graudi			—	—	—	—
(g) beigtī kukaiņi vai to atliekas						
C. Maksimālais procentuālais daudzums pilnīgi vai daļēji neviendabīgu graudu	27 %	—	—	—	—	—
D. Maksimālais tanīna saturs ⁽¹⁾	—	—	—	—	—	1 %
E. Minimālais īpatnējais svars (kg/hl)	78	73	70	62	—	—

	Cietie kvieši	Mīkstie kvieši	Rudzi	Mieži	Kukurūza	Sorgo
F. Minimālais proteīnu saturs ⁽¹⁾ :						
— 2000./2001. tirdzniecības gadā	11,5 %	10 %	—	—	—	—
— 2001./2002. tirdzniecības gadā	11,5 %	10,3 %	—	—	—	—
— 2002./2003. tirdzniecības gadā un turpmāk	11,5 %	10,5 %				
G. Hagberga krišanas skaitlis (sekundēs)	220	220	120			
H. Minimālais Zelenija indekss (ml)	—	22	—	—	—	—

⁽¹⁾ Izteikts sausnas procentos

II PIELIKUMS

1. TO SASTĀVDAĻU DEFINĪCIJA, KAS NEPIEDER PIE NEVAINOJAMAS KVALITĀTES LABĪBAS PAMATVEIDIEM

1.1. Šķelti graudi

Visus graudus, kuru endosperma ir daļēji atsegta, uzskata par šķeltiem graudiem. Pie šīs grupas pieder arī graudi, kas bojāti kulšanas laikā un graudi, kam atdalīts dīgļis.

Attiecībā uz kukurūzu "šķelti graudi" nozīmē graudu gabalus vai graudus, ko var izsijāt caur sietu ar apaļiem caurumiem 4,5 mm diametrā.

Attiecībā uz sorgo "šķelti graudi" nozīmē graudu gabalus vai graudus, ko var izsijāt caur sietu ar apaļiem caurumiem 1,8 mm diametrā.

1.2. Graudu piemaisījumi

a) Sažuvuši graudi:

graudi, kurus pēc tam, kad no parauga izņemtas visas pārējās šajā pielikumā minētās sastāvdaļas, var izsijāt caur sietu ar šāda izmēra caurumiem: 2,0 mm mīkstajiem kviešiem, 1,8 mm rudziem, 1,9 mm cietajiem kviešiem, 2,2 mm miežiem.

Neatkarīgi no šīs definīcijas, tomēr:

— attiecībā uz Somijā un Zviedrijā audzētiem miežiem, kuru īpatnējais svars ir vismaz 64 kilogrami uz hektolitr un kurus piedāvā intervencei šajās dalībvalstīs, vai

— attiecībā uz miežiem, kuru mitruma saturs ir 12,5 % un mazāks,

"sažuvuši graudi" nozīmē graudus, kurus pēc tam, kad visas pārējās šajā pielikumā minētās sastāvdaļas ir atdalītas, var izsijāt caur sietu ar 2,0 mm lieliem caurumiem.

Turklāt, pie šīs grupas pieder arī sala bojāti un nenogatavojušies (zaļi) graudi.

b) Citāda labība:

visu veidu graudi, kas nepieder pie tām graudu sugām, no kurām ņemti paraugi.

c) Kaitēkļu bojāti graudi:

apgrauzti graudi. Pie šīs grupas pieder arī graudi ar kukaiņu veidotām ejām tajos.

d) Graudi ar nedzīvu dīgļi, raibi graudi, ar fusariozi inficēti graudi:

graudi ar nedzīvu dīgļi ir tie, kuru apvalka krāsa ir no brūnas līdz melni brūnai, bet kuru dīgļis ir parastas krāsas un nedīgst. Mīkstajiem kviešiem graudus ar nedzīvu dīgļi neņem vērā, ja to nav vairāk par 8 %.

Cietajiem kviešiem:

— graudus, kuru krāsa, izņemot dīgļa krāsu, ir mainījies uz brūnu vai melni brūnu, uzskata par raibiem graudiem,

— ar fusariozi inficēti graudi ir graudi, kuru augļapvalkā ir *Fusarium* ģints sēnīšu micēlijs; šādi graudi izskatās nedaudz sažuvuši, sačokurojušies un uz tiem ir izkaisīti sārti vai balti izkļiedēti plankumi ar neskaidru robežlīniju.

e) Graudi, kas pārķarsēti kaltēšanas laikā, ir tie, kam manāmas ārēja apdeguma pazīmes, bet kas nav bojāti.

1.3. Sadīguši graudi

Sadīguši graudi ir tie, kuru saknīte vai dīgļpumpurs ir skaidri saskatāms ar neapbruņotu aci. Tomēr, novērtējot sadīgušo graudu daudzumu paraugā, jāņem vērā parauga kopskats. Dažiem labības veidiem, piemēram cietajiem kviešiem, dīgļis ir izspiedies uz āru un, graudus sakratot, paveras dīgļapvalks. Šie graudi atgādina sadīgušus graudus, taču tos nedrīkst iekļaut šajā grupā. Sadīguši graudi ir tikai tie, ar kuru dīgļi ir notikušas acīmredzamas pārmaiņas, kas ļauj viegli atšķirt sadīgušus graudus no parastiem graudiem.

1.4. Dažādi piemaisījumi (*Schwarzbesatz*)

a) Svešas izcelsmes sēklas

“Svešas izcelsmes sēklas” ir kultivētu vai nekultivētu to augu sēklas, kas nav labība. Tās ietver sēklas, kuras nav vērts izlasīt, sēklas, kas der lopbarībai, un kaitīgas sēklas.

“Kaitīgas sēklas” nozīmē sēklas, kas ir toksiskas cilvēkam un dzīvniekiem, sēklas, kas kavē vai sarežģī labības attīrīšanu un malšanu, un sēklas, kas ietekmē labības pārstrādes produktu kvalitāti.

b) Bojāti graudi

“Bojāti graudi” ir tie, kas padarīti nederīgi pārtikai, un attiecībā uz lopbarības graudiem – nederīgi izbarošanai lopiem pūšanas, miltrasas un bakteriālu vai citu iemeslu dēļ.

Bojāti graudi ir arī tādi graudi, kas bojāti, tos pēkšņi sakarsējot vai pārkarsējot kaltēšanas laikā. Šie “pārkarsētie” vai “melnplaukas” graudi ir pilnībā nobrieduši graudi, kuru apvalka krāsa ir no pelēkbrūnas līdz melnai, bet kodola krāsa šķērsgriezumā - no dzeltenpelēkas līdz melni brūnai.

Graudus, kas cietuši no kviešu vārpu pangoda, uzskata par bojātiem graudiem tikai tad, ja vairāk kā puse no grauda virsmas sekundāra kriptogamiska bojājuma rezultātā ir iekrāsojusies no pelēkas līdz melnai. Ja krāsas maiņa skārusi mazāk kā pusi grauda virsmas, tos klasificē kā kaitēkļu bojātus graudus.

c) Svešas izcelsmes sastāvdaļas

Tās labības parauga sastāvdaļas, kas paliek sietā ar 3,5 mm lieliem caurumiem (izņemot citu labību graudus un sevišķi lielus labības pamatveidu graudus), un tās, ko var izsijāt caur sietu ar 1,0 mm lieliem caurumiem, uzskata par svešas izcelsmes sastāvdaļām. Svešas izcelsmes sastāvdaļas ir arī akmentiņi, smilts, salmu daļiņas un citi paraugā esoši piemaisījumi, ko var izsijāt caur sietu ar 3,5 mm lieliem caurumiem un kas paliek sietā ar 1,0 mm lieliem caurumiem.

Šī definīcija neattiecas uz kukurūzu. Attiecībā uz kukurūzu, papildus pirmajā daļā minētajam, par svešas izcelsmes sastāvdaļām uzskata arī visas tās paraugā esošās sastāvdaļas, ko var izsijāt caur sietu ar 1 mm lieliem caurumiem.

d) Pelavas (kukurūzai: vālišu fragmenti).

e) Melnie graudi.

f) Puvuši graudi.

g) Beigti kukaiņi un kukaiņu atliekas.

1.5. Dzīvi kaitēkļi

1.6. Plankumaini graudi, kam zudis to stiklveida aspekts (*mitadiné vai plankumainība*)

Cieto kviešu *mitadiné* graudi ir graudi, kuru kodolu nevar uzskatīt par viendabīgas stiklveida struktūras.

2. ĪPAŠIE FAKTORI, KAS JĀŅEM VĒRĀ ATTIECĪBĀ UZ KATRU LABĪBAS VEIDU, LAI DEFINĒTU PIEMAIŠĪJUMUS

2.1. Cietie kvieši

Graudu piemaisījumi nozīmē sažuvušus graudus, citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus, graudus ar nedzīvu dīgli, ar fusariozi inficētos raibos graudus un kaltēšanas laikā pārkarsētus graudus.

Dažādi piemaisījumi nozīmē svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, melnos graudus, puvušus graudus, beigto kukaiņu un kukaiņu daļas.

2.2. Mīkstie kvieši

Graudu piemaisījumi nozīmē sažuvušus graudus, citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus, graudus ar nedzīvu dīgli un kaltēšanas laikā pārkarsētus graudus.

Dažādi piemaisījumi nozīmē svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, melnos graudus, puvušus graudus, beigto kukaiņu un kukaiņu daļas.

2.3. Rudzi

Graudu piemaisījumi nozīmē sažuvušus graudus, citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus un kaltēšanas laikā pārkarstētus graudus.

Dažādi piemaisījumi nozīmē svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, melnos graudus, beigtus kukaiņus un kukaiņu daļas.

2.4. Mieži

Graudu piemaisījumi nozīmē sažuvušus graudus, citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus un kaltēšanas laikā pārkarstētus graudus.

Dažādi piemaisījumi nozīmē svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, beigtus kukaiņus un kukaiņu daļas.

2.5. Kukurūza

Graudu piemaisījumi nozīmē citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus un kaltēšanas laikā pārkarstētus graudus.

Attiecībā uz kukurūzu, par svešas izcelsmes sastāvdaļām uzskata visas tās paraugā esošās sastāvdaļas, ko var izsijāt caur sietu ar 1 mm lieliem caurumiem.

Visas svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, beigtus kukaiņus un kukaiņu daļas uzskata par dažādiem piemaisījumiem.

2.6. Sorgo

Graudu piemaisījumi nozīmē citas labības graudus, kaitēkļu bojātus graudus un kaltēšanas laikā pārkarstētus graudus.

Dažādi piemaisījumi nozīmē svešas izcelsmes sēklas, bojātus graudus, svešas izcelsmes sastāvdaļas, pelavas, beigtus kukaiņus un kukaiņu daļas.

III PIELIKUMS

STANDARTMETODE, LAI NOTEIKTU SASTĀVDAĻAS, KAS NEPIEDER PIE NEVAINOJAMAS KVALITĀTES LABĪBAS PAMATVEIDIEM

1. Mīkstajiem kviešiem, cietajiem kviešiem, rudziem un miežiem vidēji 250 g smagu paraugu izsijā caur diviem sietiem, caur katru sietu sijājot 30 sekundes, no kuriem viens ir ar 3,5 mm lieliem gariem caurumiem, bet otrs – ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem.

Lai nodrošinātu vienlaidus sijāšanu, ieteicams izmantot automātisku sijāšanas ierīci, piemēram, vibrējošu galdu, kam piestiprināti sieti.

Sastāvdaļas, kas palikušas sietā ar 3,5 mm lieliem gariem caurumiem, un sastāvdaļas, kas izsijātas caur sietu ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem, nosver kopā un uzskata par svešas izcelsmes sastāvdaļām. Ja sastāvdaļas, kas palikušas sietā ar 3,5 mm gariem caurumiem, ietver tādas daļas, kas pieder "citas labības" grupai vai sevišķi lielus labības pamatveidu graudus, tad šīs daļas vai graudus ievieto atpakaļ izsijātajā paraugā. Sijāšanas gaitā rūpīgi jāseko, vai sietā ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem nav manāmi dzīvi kaitēkļi.

No izsijātā parauga ar separatoru ņem 50 līdz 100 g paraugu. Šo daļas paraugu jānosver.

Daļas paraugu izlīdzina uz galda un ar knaiblītēm vai raga lāpstiņu izņem šķeltos graudus, citu labību, sadīgušos graudus, kaitēkļu bojātos graudus, sala bojātos graudus, graudus ar nedzīvu dīgļi, raibos graudus, svešas izcelsmes sēklas, melnos graudus, bojātos graudus, puvušos graudus, pelavas un dzīvus kaitēkļus, kā arī beigtus kukaiņus.

Ja daļas paraugā ir graudi vēl aizvien graudu apvalkos, tad tos jāattīra ar rokām, un šādi iegūtos apvalkus uzskata par pelavām. Akmentiņus, smilti un salmu gabaliņus uzskata par svešas izcelsmes sastāvdaļām.

Daļas paraugu pusminūti sijā sietā ar 2,0 mm lieliem gariem caurumiem – attiecībā uz mīkstajiem kviešiem, 1,8 mm lieliem gariem caurumiem – attiecībā uz rudziem, 9 mm lieliem gariem caurumiem – attiecībā uz cietajiem kviešiem, 2,2 mm lieliem gariem caurumiem – attiecībā uz miežiem. Sastāvdaļas, ko var izsijāt caur šo sietu, uzskata par sažuviem graudiem. Sala bojātie graudi un nenogatavojušie zaļie graudi pieder pie "sažuvišo graudu" grupas.

2. Vidēji 500 g smagu kukurūzas paraugu un vidēji 250 g smagu sorgo paraugu pusminūti sijā sietā ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem. Pārbauda, vai paraugā nav dzīvu kaitēkļu un beigtu kukaiņu.

Ar knaiblītēm vai raga lāpstiņu izņem no sastāvdaļām, kas palikušas sietā ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem, akmentiņus, smilti, salmu gabaliņus un citas svešas izcelsmes sastāvdaļas.

Pievieno šādi iegūtās svešas izcelsmes sastāvdaļas tām, kas izsijātas caur sietu ar 1,0 mm lieliem gariem caurumiem, un visu kopā nosver.

No izsijātā parauga ar separatoru sagatavo daļas paraugu 100 g līdz 200 g – kukurūzai vai 25 g līdz 50 g – sorgo. Nosver šo daļas paraugu. Izlīdzina to plānā kārtiņā uz galda. Ar knaiblītēm vai raga lāpstiņu izņem citu labību, kaitēkļu bojātos graudus, sala bojātos graudus, sadīgušos graudus, svešas izcelsmes sēklas, bojātos graudus, pelavas, dzīvus kaitēkļus un beigtus kukaiņus.

Tad šo daļas paraugu izsijā caur sietu ar 4,5 mm lieliem apaļiem caurumiem – attiecībā uz kukurūzu, un caur sietu ar 1,8 mm lieliem apaļiem caurumiem – attiecībā uz sorgo. Sastāvdaļas, ko var izsijāt caur šo sietu, uzskata par šķeltiem graudiem.

3. Sastāvdaļu grupas, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem, un, kas noteiktas saskaņā ar 1. un 2. punktā minētajām metodēm, jānosver ļoti rūpīgi ar precizitāti līdz 0,01 g un jāaprēķina procentuāli no vidējā parauga. Datus analīzes slēdzienā raksta ar precizitāti līdz 0,1 %. Jāpārbauda dzīvu kaitēkļu esamība.

Parasti katram paraugam jāveic divas analīzes. Tās nedrīkst atšķirties par vairāk kā 10 % attiecībā uz iepriekš minēto sastāvdaļu kopējo daudzumu.

4. Aparatūra, kas jāizmanto 1., 2. un 3. punktā minēto darbību veikšanai, ir šāda:

- a) paraugu separators, piem., koniska vai gropēta ierīce;
- b) precizitātes vai pārbaudes svāri;
- c) sieti ar 1,0 mm, 1,8 mm, 1,9 mm, 2,0 mm, 2,2 mm un 3,5 mm lieliem gariem caurumiem un sieti ar 1,8 mm un 4,5 mm lieliem apaļiem caurumiem. Sieti var būt piestiprināti pie vibrējoša galda.

IV PIELIKUMS

STANDARTMETODE MITRUMA SATURA NOTEIKŠANAI

1. **Princips**

Produktu kaltē 130 līdz 133 °C temperatūrā normālā atmosfēras spiedienā daļiņu lielumam piemērotu laika posmu.

2. **Piemērošanas joma**

Šī kaltēšanas metode attiecas uz labību, kas sasmalcināta tiktāl, ka vismaz 50 % daļiņu var izsijāt caur sietu ar 0,5 mm lieliem apaļiem caurumiem, un, ka ne vairāk kā 10 % daļiņu paliek sietā ar 1,0 mm lieliem apaļiem caurumiem. Šo metodi piemēro arī miltiem.

3. **Aparatūra**

Precīzijas svāri

Smalcinātājs, kas izgatavots no mitrumu neabsorbējoša materiāla, ir viegli tīrāms, nodrošina ātru un vienmērīgu smalcināšanu pārmērīgi nesakarstot, līdz minimumam samazina saskari ar gaisu ārpusē un atbilst 2. punktā minētajām prasībām (piem., noņemams smalcināšanas elements).

Nerūsīga metāla vai stikla uztvērējs, kas aprīkots ar pietiekoši cieši piegulošu vāku; uz darba virsmas viena kvadrātcimetra var izlīdzināt 0,3 g analizējamā parauga.

Elektriska izotermiska karsēšanas kamera, kas noregulēta uz 130 – 133 °C temperatūru ⁽¹⁾, un, kas aprīkota ar piemērotu ventilāciju ⁽²⁾.

Desikators ar biezu, caurumotu porcelāna, ja nav metāla, pamatni un piemērotu desikantu.

4. **Procedūra***Kaltēšana*

Iepriekš nosvērtā uztvērējā ar precizitāti līdz 1 mg iesver nedaudz vairāk kā 5 g sasmalcinātas sīkgraudu labības vai 8 g sasmalcinātas kukurūzas. Uztvērēju ievieto karsēšanas kamerā, kas sakarsēta līdz 130 – 133 °C temperatūrai. Tas jāveic cik vien ātri iespējams, lai novērstu pārāk lielu temperatūras samazināšanos. Sīkgraudu labību kaltē divas stundas un kukurūzu – četras stundas, skaitot no brīža, kad temperatūra karsēšanas kamerā atkal sasniegusi 130 – 133 °C. Izņem uztvērēju no karsēšanas kameras, ātri uzliek vāku, ļauj 30 līdz 45 minūtes atdzist desikatorā un nosver (ar precizitāti līdz 1 mg).

5. **Aprēķina metode un formulas**

E = analizējamā parauga sākotnējā masa gramos

M = analizējamā parauga masa gramos pēc parauga sagatavošanas

M' = analizējamā parauga masa gramos pēc sasmalcināšanas

m = izkaltētā analizējamā parauga masa gramos

Mitruma saturs, izteikts procentos no produkta daudzuma, ir vienāds ar:

— bez iepriekšējas parauga sagatavošanas $(E - m) \times 100/E$,

— ar iepriekšēju parauga sagatavošanu $((M' - m) M/M' + E - M) \times 100/E = 100 (1 - Mm/EM')$

Analīzes jāatkārto vismaz divas reizes.

6. **Atkārtošana**

Atšķirība starp vērtībām, kas iegūtas divās vienlaicīgi vai ar niecīgu laika atstarpi veiktās analīzēs, ko veicis viens un tas pats laborants, nepārsniedz 0,15 g mitruma uz 100 g parauga. Ja tas pārsniedz, analīzes jāatkārto.

⁽¹⁾ Gaisa temperatūra karsēšanas kameras iekšienē.

⁽²⁾ Karsēšanai vajadzētu būt tādai, lai tad, kad iekārta ir noregulēta uz 130 līdz 133 °C temperatūru un tajā vienlaicīgi kaltēšanai ievieto maksimālo skaitu analizējamo paraugu, šo temperatūru varētu atkal sasniegt ātrāk kā 45 minūtēs.

Ventilācijai jābūt tādai, lai, divas stundas kaltējot sīkgraudu labību (mīkstos kviešus, cietos kviešus, miežus, sorgo un rudzus) un četras stundas kaltējot kukurūzu, maksimāla karsēšanas kameras piepildījuma gadījumā ar visiem analizējamiem putraim vai, attiecīgi, kukurūzas paraugiem iegūtie rezultāti no rezultātiem, kas iegūti trīs stundas kaltējot sīkgraudu labību un piecas stundas kaltējot kukurūzu, atšķirtos mazāk kā par 0,15 %.

V PIELIKUMS

METODE, LAI NOTEIKTU NO MĪKSTAJIEM KVIEŠIEM GATAVOTAS MĪKLAS LIPĪGUMA PAKĀPI UN DERĪGUMU AUTOMATIZĒTAI APSTRĀDEI**1. Nosaukums**

Kviešu miltu kontrolcepšanas metode

2. Piemērošanas joma

Metodi piemēro rauga maizes ražošanai paredzētu kviešu miltu eksperimentāliem malumiem.

3. Princips

Īpašā maisītājā pagatavo mīklu no miltiem, ūdens, rauga, sāls un saharozes. Pēc tam, kad mīklu sadala vienādos, ieaņāļos gabalos, 30 minūtes ļauj tiem uzrūgt; mīklu formē, novieto uz plātīm un pēc noteikta laika cep. Apstrādes laikā novēro mīklas īpašības. Kukuļus novērtē pēc to tilpuma un augstuma.

4. Sastāvdaļas**4.1. Raugs**

Aktīvs *Saccharomyces cerevisiae* DHW-Hamburg-Wansbeck tipa sausais raugs vai cits produkts ar tādām pašām īpašībām.

4.2. Ūdensvada ūdens**4.3. Cukura, sāls un askorbīnskābes šķīdums**

800 ± 5 g ūdens izšķīdina 30 ± 0,5 g nātrija hlorīda (tirdzniecības kvalitātes), 30 ± 0,5 g saharozes (tirdzniecības kvalitātes) un 0,040 ± 0,001 g askorbīnskābes. Katru dienu gatavo svaigu šķīdumu.

4.4. Cukura šķīdums

95 ± 1 g ūdens izšķīdina 5 ± 0,1 g saharozes (tirdzniecības kvalitātes). Katru dienu gatavo svaigu šķīdumu.

4.5. Enzīmak­tīvi iesala milti

Tirdzniecības kvalitātes produkts.

5. Ierīces un aparatūra**5.1. Ceptuves telpa**

Kontrolējama tā, lai tajā varētu pastāvīgi uzturēt 22 līdz 25 °C temperatūru.

5.2. Ledusskapis

4 ± 2 °C temperatūras uzturēšanai.

5.3. Svari

Svari ar svērtspēju līdz 2 kg un precizitāti līdz 2g.

5.4. Svari

Svari ar svērtspēju līdz 0,5 kg un precizitāti līdz 0,1 g.

5.5. Analītiskie svari

Ar precizitāti 0,1 x 10⁻³ g.

- 5.6. *Maisītājs*
Maisītājs "Stephan UMTA 10", maisošā elementa modelis "Detmold" (Stephan Soehne GmbH) vai cita ierīce ar tādiem pašiem raksturlielumiem.
- 5.7. *Kontroles telpa*
Kontrolējama tā, lai tajā varētu pastāvīgi uzturēt 30 ± 1 °C temperatūru.
- 5.8. *Vaļējas plastmasas kastes*
Izgatavotas no polimetilmetakrilāta (Plexiglas, Perspex). Iekšējie izmēri: 25 x 25 cm, augstums 15 cm, sieniņu biezums 0,5 0,05 cm.
- 5.9. *Kvadrātveida plastmasas paliktni*
Izgatavoti no polimetilmetakrilāta (Plexiglas, Perspex). Vismaz 30 x 30 cm, biezums $0,5 \pm 0,05$ cm.
- 5.10. *Formēšanas ierīce*
Brabendera homogenizētājs (Brabender OHG) vai cita līdzīga ierīce ar tādiem pašiem raksturlielumiem.
6. **Paraugu ņemšana**
Saskaņā ar SLĶA standartu Nr. 101.
7. **Procedūra**
- 7.1. *Ūdens uzsūktspējas noteikšana*
Nosaka ūdens absorbciju saskaņā ar SLĶA standartu Nr. 115/1.
- 7.2. *Iesala miltu pievienošanas nepieciešamības noteikšana*
Nosaka miltu "krišanas skaitli" saskaņā ar ISO 3093-1982. Ja "krišanas skaitlis" ir lielāks par 250, nosaka iesala miltu daudzumu, ko vajadzīgs pievienot, lai "krišanas skaitlis" būtu robežās no 200 līdz 250, šim nolūkam izmantojot miltu maisījumu porcijas, kam pievienots arvien lielāks daudzums iesala miltu (4.5). Ja "krišanas skaitlis" ir mazāks par 250, iesala miltus pievienot nav vajadzīgs.
- 7.3. *Aktīvā sausā rauga aktivēšana*
Panāk, lai cukura šķīduma (4.4) temperatūra būtu 35 ± 1 °C. Pievieno vienu (svara) daļu aktīvā sausā rauga četrām (svara) daļām šā cukura šķīduma. Nemaisa. Vajadzības gadījumā saskalo.

Ļauj nostāvēties 10 ± 1 minūti, tad izmaisa, līdz iegūst homogēnu suspensiju. Iegūto suspensiju izlieto 10 minūšu laikā.
- 7.4. *Miltu un mīklas šķidrums temperatūras pielāgošana*
Miltu un ūdens temperatūrai jābūt tādai, lai pēc to sajaukšanas iegūtās mīklas temperatūra būtu 27 ± 1 °C.
- 7.5. *Mīklas sastāvs*
Ar precizitāti līdz 2 g nosver $10y/3$ g miltu, svēršanā neņemot vērā mitruma saturu (atbilstoši 1 kg miltu ar 14 % mitruma saturu), kur "y" ir miltu daudzums, ko izmanto farinogrāfa testā (sk. SLĶA standarta Nr. 115 klauzulu 9.1). Ar precizitāti līdz 0,2 g nosver tik daudz iesala miltu, cik vajadzīgs, lai "krišanas skaitlis" būtu robežās no 200 līdz 250 (7.2).

Nosver 430 ± 5 g cukura-sāls-askorbīnskābes šķīduma (4.3) un pievieno ūdeni tā, lai kopējā masa būtu $(x-9) 10y/3$ g (sk. 10.2), kur "x" ir ūdens daudzums, ko izmanto farinogrāfa testā (sk. SLĶA standarta Nr. 115 klauzulu 9.1). Šo kopējo masu, kas parasti ir robežās no 450 līdz 650 g, jāsasniedz ar precizitāti līdz 1,5 g.

Nosver 90 ± 1 g rauga suspensijas (7.3).

Nosaka mīklas kopējo masu (P), kas ir miltu, cukura-sāls-askorbīnskābes šķīduma un ūdens, rauga suspensijas un iesala miltu masu summa.
- 7.6. *Maisīšana*
Pirms maisīšanas ar pietiekamu daudzumu vienmērīgas temperatūras ūdens jāpanāk, ka maisītāja temperatūra ir 27 ± 1 °C.

Ievieto mīklas šķidrās sastāvdaļas maisītājā un virsū uzber miltus un iesala miltus.

Iedarbina maisītāju (1. ātrums, 1400 apgr./min) un ļauj tam darboties 60 sekundes. Divdesmit sekundes pēc maisīšanas sākuma divreiz apgriezī maisīšanas trauka vākam piestiprināto skrāpi.

Izmēra mīklas temperatūru. Ja temperatūra nav robežās no 26 līdz 28 °C, mīklu izņem un, pēc sastāvdaļu temperatūras pielāgošanas, iejauc jaunu mīklu.

Atzīmē mīklas īpašības, izmantojot šādus terminus:

- nav lipīga un ir piemērota automatizētai apstrādei, vai
- lipīga un nav piemērota automatizētai apstrādei. Lai mīklu uzskatītu par “nelīpošu un piemērotu automatizētai apstrādei”, tai maisīšanas beigās būtu jāveido viendabīga masa, kas praktiski nelīp pie maisīšanas trauka sienām un nevērpijas ap maisīšanas elementu. Vajadzētu būt iespējamam mīklu izņemt no maisīšanas trauka ar roku, turklāt ar vienu rokas kustību un bez ievērojamiem mīklas zudumiem.

7.7. *Dalīšana un apaļošana*

Ar precizitāti līdz 2 g nosver trīs gabalus mīklas pēc šādas formulas:

$p = 0,25 P$, kur:

p = viena sadalītās mīklas gabala masa

P = mīklas kopējā masa

Nekavējoties veic gabalu apaļošanu, uz 15 sekundēm ievietojot tos formēšanas ierīcē (5.10), un uz 30 ± 2 minūtēm novieto tos kontroles telpā (5.7) uz kvadrātveida plastmasas paliktņiem (5.9), ko pārsedz ar apvērstām plastmasas kastēm (5.8).

Gabalus nepārkaisa ar miltiem.

7.8. *Formēšana*

Uz plastmasas paliktņiem esošos un ar apvērstām kastēm pārsegtos mīklas gabalus atkārtoti ievieto formēšanas ierīcē (5.10) un katru gabalu apaļo 15 sekundes. Pārklājumu no mīklas gabala nenoņem ātrāk kā tikai tieši pirms apaļošanas. Atkal atzīmē mīklas īpašības, izmantojot kādu no šiem terminiem:

- nav lipīga un ir piemērota automatizētai apstrādei, vai
- lipīga un nav piemērota automatizētai apstrādei.

Lai mīklu uzskatītu par “nelīpošu un piemērotu automatizētai apstrādei”, tai tikpat kā nemaz vai nemaz nebūtu nelīp pie ierīces sienām, un aparāta darbības laikā tai būtu brīvi jārotē ap sevi, veidojot regulāras formas lodi. Pēc darbības beigām, paceļot ierīces vāku, mīklai nebūtu jālīp pie mīklas formēšanas ierīces trauka sienām.

(7.9; 7.10; 8.)

9. **Analīzes slēdziens**

Analīzes slēdzienā būtu jāietver:

- mīklas apstrādes īpašības maisīšanas beigās un formēšanas laikā,
- miltu “krišanas skaitlis”, ja nav pievienoti iesala milti,
- visas novērotās novirzes no normas.

Turklāt tam būtu jāietver:

- pielietotā metode,
- visas ziņas, kas vajadzīgas parauga identificēšanai.

10. **Vispārīgi norādījumi**

10.1.

10.2. Formula, pēc kuras aprēķina mīklas šķidruma daudzumu, ir pamatota uz šādiem apsvērumiem:

Pievienojot x ml ūdens 300 gramiem miltu ar 14 % mitruma saturu, iegūst vajadzīgo konsistenci. Tā kā kontrolcepšanai izmanto 1 kg miltu ar 14 % mitruma saturu, kur x attiecas uz 300 g miltu, tad attiecībā uz kontrolcepšanu x daļa ar trīs un reizina ar 10 g ūdens, tātad $10x/3$ g.

430 g cukura-sāls-askorbīnskābes šķīduma sastāvā ir 15 g sāls un 15 g cukura. Šie 430 g šķīduma ietilpst mīklas šķīdumā. Tad, lai pievienotu mīklai $10x/3$ g ūdens, ir jāpievieno $(10x/3 + 30)$ g mīklas šķīduma, kas sastāv no 430 g cukura-sāls-askorbīnskābes šķīduma un papildus ūdens daudzuma.

Kaut arī daļu ūdens, kas tika pievienots rauga suspensijā, absorbē raugs, šajā suspensijā ir arī "brīvais" ūdens. Ir patvaļīgi pieņemts, ka 90 g rauga suspensijas ir 60 g "brīvā" ūdens. Šo 60 g "brīvā" ūdens dēļ rauga suspensijā ir jākorrigē mīklas šķīduma daudzums, tātad mīklai beigās jāpievieno $10x/3$ plus 30 mīnus 60 g. To var pārveidot šādi: $(10x/3 + 30) - 60 = 10x/3 - 30 = (x/3 - 3) \cdot 10 = (x - 9) \cdot 10/3$, kas ir 7.5 iedaļā minētā formula. Ja, piemēram, ūdens pievienojuma daudzumu x ar farinogrāfa testu, nosaka 165 ml, tad šī vērtība jāievieto formulā, tātad 430 g cukura-sāls-askorbīnskābes šķīdumam jāpievieno tik daudz ūdens, lai kopējā masa būtu:

$$(165 - 9)10/3 = 156 \times 10/3 = 520\text{g.}$$

- 10.3. Šī metode nav tieši piemērojama kviešiem. Kārtība, kas jāievēro, nosakot kviešu cepšanas īpašības, ir šāda:

Attīra kviešus un nosaka attīrīto kviešu mitruma saturu. Ja mitruma saturs ir robežās no 15,0 % līdz 16,0 %, to kviešiem nemaina. Ja mitruma saturs ir ārpus minētajām robežām, vismaz trīs stundas pirms malšanas to korigē līdz $15,5 \pm 0,5$ % mitruma saturam.

Kviešus samaļ miltos, izmantojot Būlera laboratorijas dzirnavas MLU 202 vai "Brabender Quadrumat Senior" dzirnavas vai līdzīgu aparatūru ar tādiem pašiem raksturlielumiem.

Izvēlas malšanas režīmu, kas rada vismaz 72 % miltu ekstrakciju, kur pelnu saturs ir no 0,50 līdz 0,60 % sausas.

Nosaka pelnu saturu miltos saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 1501/95 (OV L 147, 30.6.1995., 7. lpp.) I pielikumu un mitruma saturu saskaņā ar šo regulu. Aprēķina ekstrakcijas pakāpi, izmantojot šādu vienādtību:

$$E = (((100 - f)F)/(100 - w)W) \times 100 \%$$

kur

E = ekstrakcijas pakāpe

f = miltu mitrums

w = kviešu mitruma saturs

F = miltu masa, kas iegūta, ja mitruma saturs ir f

W = samalto kviešu masa, ja mitruma saturs ir w

Piezīme: Informācija par izmantojamām sastāvdaļām un aparatūru ir publicēta Graudu, miltu un maizes institūta Nīderlandē (Instituut voor Graan, Meel en Brood, TNO - Postbus 15, Wageningen, Netherlands) 1977. gada 31. marta Dokumentā T 77/300.

VI PIELIKUMS

STIKLVEIDA ASPEKTA ZUDUMA PAKĀPES NOTEIKŠANA

1. Princips

Lai noteiktu to graudu procentuālo daudzumu, kas pilnīgi vai daļēji zaudējuši stiklveida aspektu, izmanto tikai daļu parauga. Graudus pārgriež ar Pola graudu smalcinātāju vai ar tam pielīdzināmu instrumentu.

2. Ierīces un aparatūra

- Pola graudu smalcinātājs vai tam pielīdzināms instruments,
- knaiblītes, skalpelis,
- paplāte vai bļoda.

3. Procedūra

- a) Noteikšanu veic 100 g paraugam pēc tam, kad atdalītas visas sastāvdaļas, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem.
- b) Paraugu vienmērīgi izlīdzina uz paplātes.
- c) Paplāti ievieto graudu smalcinātājā un uz režģa izlīdzina sauju graudu. Stingri uzsit, lai pārliecinātos, ka katrā iedobē ir tikai viens grauds. Nolaiž zemāk aparāta kustīgo daļu, lai graudi neizkustētos no vietas, un pārgriež tos.
- d) Sagatavo tik daudz paplāšu, lai tiktu pārgriezti vismaz 600 graudi.
- e) Saskaita tos graudus, kas pilnībā vai daļēji zaudējuši stiklveida aspektu ("mitadinē").
- f) Aprēķina to graudu procentuālo daudzumu, kas pilnībā vai daļēji zaudējuši stiklveida aspektu ("mitadinē").

4. Rezultātu izteikšana

I = sastāvdaļas, kas nepieder pie nevainojamas kvalitātes labības pamatveidiem, masa gramos

M = to iztīrīto analizējamo graudu procentuālais daudzums, kas pilnībā vai daļēji zaudējuši stiklveida aspektu ("mitadinē").

5. Rezultāts

Analizējamā paraugā to graudu procentuālais daudzums, kas pilnībā vai daļēji zaudējuši stiklveida aspektu ("mitadinē"), ir vienāds ar:

$$(M \times (100 - I) / 100 = \dots$$

VII PIELIKUMS

I TABULA

Cenas paaugstināšanās atkarībā no mitruma satura

Mitruma saturs (%)	Cenas paaugstinājums (EUR/t)
13,4	0,1
13,3	0,2
13,2	0,3
13,1	0,4
13,0	0,5
12,9	0,6
12,8	0,7
12,7	0,8
12,6	0,9
12,5	1,0
12,4	1,1
12,3	1,2
12,2	1,3
12,1	1,4
12,0	1,5
11,9	1,6
11,8	1,7
11,7	1,8
11,6	1,9
11,5	2,0
11,4	2,1
11,3	2,2
11,2	2,3
11,1	2,4
11,0	2,5
10,9	2,6
10,8	2,7
10,7	2,8
10,6	2,9
10,5	3,0
10,4	3,1
10,3	3,2
10,2	3,3
10,1	3,4
10,0	3,5

II TABULA

Cenas samazināšanās atkarībā no mitruma satura

Mitruma saturs (%)	Cenas samazinājums (EUR/t)
14,5	1,0
14,4	0,8
14,3	0,6
14,2	0,4
14,1	0,2

III TABULA

Cenas samazināšanās atkarībā no īpatnējā svara

Labība	Īpatnējais svars (kg/hl)	Cenas samazinājums (EUR/t)
Mīkstie kvieši	Mazāk par 76 – 75	0,5
	Mazāk par 75 – 74	1,0
	Mazāk par 74 – 73	1,5
Mieži	Mazāk par 64,0 – 62,0	1,0

IV TABULA

Cenas samazināšanās atkarībā no proteīnu satura

Proteīnu saturs ⁽¹⁾ (N x 5,7)	(EUR/t)		
	2000./2001.tirdzniecības gads	2001./2002.tirdzniecības gads	2002./2003.tirdzniecības gads un turpmāk
Mazāk par 11,5 – 11,0	1,5	2,0	2,5
Mazāk par 11,0 – 10,5	3,0	4,0	5
Mazāk par 10,5 – 10,3	5,0	5,0	
Mazāk par 10,3 – 10,0	5,0		

(¹) Izteikts sausnas procentos

VIII PIELIKUMS

Praktiska metode, kā intervences aģentūrām noteikt samazinājumu, kas jāpiemēro sorgo cenai1. *Pamata dati*

- P = tanīna procentuālais saturs neapstrādātā produktā
 0,4 = tanīna procentuālais saturs, kuru pārsniedzot jāpiemēro samazinājums
 11 % ⁽¹⁾ = samazinājums, kas atbilst 1 % tanīna sausnā

2. *Samazinājuma aprēķināšana*

Samazinājumu, ko izsaka eiro un, kas jāpiemēro intervences cenai, aprēķina pēc šādas formulas:

$$11(P - 0,40)$$

⁽¹⁾ Samazinājums, kas jāpiemēro sorgo cenai, pamatojoties uz tanīna saturu 1 000 g sausnas:

- a) 1 000 g sorgo sausnas ar teorētisko tanīna saturu 0 %) enerģētiskā vērtība: 3 917 kcal.
 b) Enerģētiskās vērtības samazinājums 1 000 g sorgo sausnas uz katru papildus tanīna procentu: 419 kcal.
 c) Procentuāli izteikta starpība starp maksimāli pieļaujamo tanīna saturu intervencei akceptētajā sorgo un pieļaujamo tanīna saturu standarta kvalitātes sorgo: 1,0 - 0,30 = 0,70.
 d) procentuāli izteikta starpība starp sorgo enerģētisko vērtību, ja tanīna saturs ir 1,0 % un, ja tanīna saturs ir tāds, kā standarta kvalitātes sorgo (0,30 %):

$$100 - \left(\frac{3\,917 - (419 \times 1,0)}{3\,917 - (419 \times 0,30)} \times 100 \right) = 7,74 \%$$

- e) Samazinājums, kas atbilst 1 % tanīna sausnā, un pārsniedz 0,30 %:

$$\frac{7,74}{0,70} = \text{EUR } 11$$